

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 745

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 8 august 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
D E C R E T E	
891. — Decret pentru constatarea vacanței unei funcții de membru al Guvernului	2
892. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	2
893. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	2
894. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	3
895. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	3
896. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	3
897. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	4
898. — Decret privind reîncadrarea în funcție a unui judecător	4
899. — Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	4
900. — Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	5
901. — Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	5
902. — Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	5

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 539 din 24 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1 ¹)-(1 ³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3 ¹), ale art. 7 alin. (4) și (5 ¹) și ale art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său	6-16
--	------

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru constatarea vacanței unei funcții de membru
al Guvernului**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 106 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 42 lit. b) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se ia act de demisia domnului Michael-Dragoș Anastasiu, viceprim-ministru, și se constată încetarea funcției de membru al Guvernului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 891.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.595 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Părăușanu Mihaela se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de judecătorie, la Judecătoria Buftea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 892.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.596 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Nolden Nicoleta se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de curte de apel, la Tribunalul Giurgiu.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 893.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.597 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, domnul Filipoaia Mihai-Mureș se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de judecătorie, la Judecătoria Bistrița.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 894.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.598 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Gașpar Rodica-Steluța se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de tribunal, la Tribunalul Dolj.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 895.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.599 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Oprea Liliana se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de curte de apel, la Tribunalul Olt.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 896.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.600 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Tănăsescu Caterina se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de curte de apel, la Tribunalul Dolj.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 897.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind reîncadrarea în funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 216 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.601 din data de 9 iulie 2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Bîță Nicoleta-Daniela se reîncadrează în funcția de judecător, cu grad profesional de judecătorie, la Judecătoria Iași.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 898.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 558/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Dubăț Ioana-Lorena, prim-procuror adjunct la Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 899.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 559/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, domnul Vasile Cănel, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fetești, delegat în funcția de prim-procuror la această unitate de parchet, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 900.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 560/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 8 septembrie 2025, doamna Bucur Elena-Eliana, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 901.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 561/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2025, doamna Bălțat-Cetean Maria, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, delegată în funcția de procuror-șef Secție judiciară la această unitate de parchet, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 7 august 2025.

Nr. 902.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 539

din 24 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (11)-(13), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (31), ale art. 7 alin. (4) și (51) și ale art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, respectiv a pct. 2, 3 și 5 din articolul unic al Legii nr. 52/2020 cu referire la articolele astfel modificate din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de First Bank — S.A. din București și First Bank — S.A. — Sucursala Satu Mare în Dosarul nr. 5.350/296/2020 al Judecătoriei Satu Mare — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.404D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra faptului că apărătorul autoarelor excepției a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.407D/2020, nr. 2.441D/2020, nr. 2.450D/2020, nr. 2.451D/2020, nr. 2.452D/2020, nr. 2.458D/2020, nr. 2.461D/2020, nr. 2.462D/2020, nr. 2.463D/2020, nr. 2.464D/2020, nr. 2.466D/2020, nr. 2.488D/2020, nr. 2.497D/2020, nr. 2.498D/2020, nr. 2.508D/2020 și nr. 2.518D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din Legea nr. 52/2020 și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, excepție ridicată de Eurobank — S.A. (fostă Eurobank Ergasias) din Atena în Dosarul nr. 12.340/281/2020 al Judecătoriei Ploiești — Secția civilă, în Dosarul nr. 18.115/301/2020/A1 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 4.082/327/2020 al Judecătoriei Tulcea — Secția civilă și în Dosarul nr. 7.298/320/2020/a1 al Judecătoriei Târgu Mureș — Secția civilă; de Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 11.340/281/2020 al Judecătoriei Ploiești — Secția civilă și în Dosarul nr. 6.319/311/2020 al Judecătoriei Slatina; de First Bank — S.A. din București și First Bank — S.A. — Sucursala Brașov în Dosarul nr. 12.135/197/2020 al Judecătoriei Brașov; de Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 16.130/300/2020 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 12.143/197/2020 al Judecătoriei Brașov — Secția civilă și în Dosarul nr. 858/1.748/2020 al

Judecătoriei Cornetu; de Banca Transilvania — S.A. — Sucursala Oradea în Dosarul nr. 11.290/271/2020 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă; de Raiffeisen Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 1.915/308/2020 al Judecătoriei Sighișoara — civil și în Dosarul nr. 13.925/300/2020 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă; de Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam în dosarele nr. 17.296/301/2020 și nr. 14.311/301/2020 ale Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă și de Credit Europe Bank România — S.A. din București în Dosarul nr. 13.824/211/2020 al Judecătoriei Cluj-Napoca — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă că în Dosarul nr. 2.450D/2020 apărătorul autoarelor excepției a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 2.407D/2020, nr. 2.441D/2020, nr. 2.450D/2020, nr. 2.451D/2020, nr. 2.452D/2020, nr. 2.458D/2020, nr. 2.461D/2020, nr. 2.462D/2020, nr. 2.463D/2020, nr. 2.464D/2020, nr. 2.466D/2020, nr. 2.488D/2020, nr. 2.497D/2020, nr. 2.498D/2020, nr. 2.508D/2020, nr. 2.518D/2020 la Dosarul nr. 2.404D/2020.

6. Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.407D/2020, nr. 2.441D/2020, nr. 2.450D/2020, nr. 2.451D/2020, nr. 2.452D/2020, nr. 2.458D/2020, nr. 2.461D/2020, nr. 2.462D/2020, nr. 2.463D/2020, nr. 2.464D/2020, nr. 2.466D/2020, nr. 2.488D/2020, nr. 2.497D/2020, nr. 2.498D/2020, nr. 2.508D/2020, nr. 2.518D/2020 la Dosarul nr. 2.404D/2020, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă în ceea ce privește art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 și ca neîntemeiată a celorlalte prevederi criticate, invocând jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 29 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 5.350/296/2020, **Judecătoria Satu Mare — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 52/2020, respectiv a dispozițiilor pct. 2, 3 și 5 din articolul unic al Legii nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.404D/2020).**

10. Prin Încheierea din 27 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 12.340/281/2020, **Judecătoria Ploiești — Secția**

civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a articolului unic — pct. 2, 3 și 8 din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul ei (Dosarul nr. 2.407D/2020).

11. Prin Încheierea din 23 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.340/281/2020, **Judecătoria Ploiești — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, și a articolului unic pct. 2-8 din Legea nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.441D/2020).**

12. Prin Încheierea din 7 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 12.135/197/2020, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic, pct. 2, 3 și 5 din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în integralitatea sa (Dosarul nr. 2.450D/2020).**

13. Prin Încheierea din 17 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 16.130/300/2020, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 1-8 din Legea nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.451D/2020).**

14. Prin Încheierea din 10 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.290/271/2020, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 2-8 și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său (Dosarul nr. 2.452D/2020).**

15. Prin Încheierea din 12 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.915/308/2020, **Judecătoria Sighișoara — civil a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.458D/2020).**

16. Prin Încheierea din 10 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 17.296/301/2020, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate „a articolului unic al Legii nr. 52/2020 cu privire la modificările și completările art. 4 alin. (1¹)–(1³), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016” (Dosarul nr. 2.461D/2020).**

17. Prin Încheierea din 4 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 14.311/301/2020, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.462D/2020).**

18. Prin Încheierea din 8 decembrie 2020 al cărei dispozitiv a cuprins o eroare materială îndreptată prin Încheierea din 21 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 18.115/301/2020/A1, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic — pct. 2, 3 și 8 din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul ei (Dosarul nr. 2.463D/2020).**

19. Prin Încheierea din 11 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 6.319/311/2020, **Judecătoria Slatina a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului pct. 2, pct. 3-7 din Legea nr. 52/2020 și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său (Dosarul nr. 2.464D/2020).**

20. Prin Încheierea din 4 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 12.143/197/2020, **Judecătoria Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 1-7 din Legea nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.466D/2020).**

21. Prin Încheierea din 11 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 13.824/211/2020, **Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 alin. (1¹) și (1²), art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 77/2016, precum și a Legii nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.488D/2020).**

22. Prin Încheierea din 16 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 4.082/327/2020, **Judecătoria Tulcea — Secția civilă și penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic — pct. 2, pct. 3 și pct. 8 din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în integralitatea sa (Dosarul nr. 2.497D/2020).**

23. Prin Încheierea din 17 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 13.925/300/2020, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.498D/2020).**

24. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 858/1.748/2020, **Judecătoria Cornetu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic din Legea nr. 52/2020 (Dosarul nr. 2.508D/2020).**

25. Prin Încheierea din 21 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 7.298/320/2020/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic pct. 3 și 8 din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în integralitatea sa (Dosarul nr. 2.518D/2020).**

26. Excepția a fost ridicată de First Bank — S.A. din București, First Bank — S.A. — Sucursala Satu Mare din Satu Mare, First Bank — S.A. — Sucursala Brașov din Brașov, Eurobank — S.A. (fostă Eurobank Ergasias) din Atena, Credit Europe Bank NV din Olanda, Credit Europe Bank (România — S.A.) din București, Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca, Banca Transilvania — S.A. — Sucursala Oradea din Oradea, Banca Românească — S.A. din București și Raiffeisen Bank — S.A. din București în cauze având ca obiect contestațiile formulate de creditoare la notificările de dare în plată sau acțiuni în constatarea dării în plată.

27. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că în procedura de elaborare a Legii nr. 52/2020 au fost nesocotite dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative ce instituie mai multe principii/reguli ce trebuie respectate în procesul de legiferare, încălcându-se art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție. Astfel, deși fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de Constituție, expunerea de motive actuală nu satisface exigențele constituționale deoarece fundamentează de fapt forma inițială a proiectului.

28. De asemenea, nu există vreun studiu de impact cu privire la actul normativ criticat, care a fost adoptat fără consultarea și în lipsa avizului favorabil al Băncii Naționale a României, ceea ce încalcă art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

29. Lipsa unei temeinice motivări și fundamentări se reflectă în special în articolul unic pct. 2 din legea criticată, unde primul caz de impreviziune — creșterea cu 52,6% a cursului de schimb valutar — a fost justificată de legiuitor prin trimitere la Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011 privind creditele destinate persoanelor fizice, abrogat în prezent. Cel de-al doilea caz de impreviziune — obligația lunară de plată să înregistreze o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă — este fundamentat pe o prevedere inexistentă, respectiv pe un proiect de Cod civil european. De asemenea, lipsește fundamentarea persistenței temporale a situațiilor — premisă care dă naștere prezumțiilor absolute de impreviziune.

30. Este criticată și lipsa solicitării avizului Consiliului Economic și Social și al Consiliului Legislativ. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019, deși nu s-a constatat neconstituționalitatea în ansamblu a Legii pentru

modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite — devenită după publicare Legea nr. 52/2020, au fost supuse controlului articole ce țin de esența respectivei reglementări. Astfel, după comunicarea acestei decizii, în procedura de reexaminare a legii, Parlamentul ar fi trebuit să solicite din nou celor două instituții avizele prevăzute de lege pentru deplina respectare a exigențelor constituționale.

31. Se arată că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, întrucât prevederile articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016] sunt apte de trei interpretări, în sensul că o creștere cu 50% a obligației de plată poate fi raportată fie la prima astfel de obligație lunară, fie la cea din luna precedentă, fie la o obligație de plată intermediară. Prevederile articolului unic pct. 3 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016] nu disting între cazurile de impreviziune instituite de articolul unic pct. 2 și 8, ajungându-se la o prezumție absolută de impreviziune.

32. Expresia „*reprezintă impreviziune*” din cuprinsul articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (11) din Legea nr. 77/2016] este neclară și echivocă, pentru că nu se înțelege ce condiții a avut în vedere legiuitorul cu privire la impreviziune, respectiv dacă trebuie îndeplinite toate condițiile care rezultă din cuprinsul art. 1.271 din Codul civil și din deciziile Curții Constituționale sau dacă a avut în vedere numai unele dintre aceste condiții.

33. Cu toate că instanța de contencios constituțional a statuat că este permisă reglementarea prin lege a unor evenimente care pot constitui cazuri de impreviziune, chiar și din perspectiva riscului supraadăugat, în niciuna dintre deciziile nr. 623 din 25 octombrie 2016 și nr. 731 din 6 noiembrie 2019 nu a stabilit că se poate prezuma absolut efectul impreviziunii, acesta urmând să fie stabilit de către instanța de judecată de la caz la caz, potrivit principiului echității. Nu se poate discuta despre o prezumție absolută de impreviziune aplicabilă *ope legis* contractelor de credit în derulare deoarece o astfel de prezumție ar încălca dreptul creditorului la apărare, dreptul la un proces echitabil și dreptul de acces la justiție. De asemenea, nu se respectă nici Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 și s-a constatat că acestea sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii deoarece prin art. 4 alin. (13) și (3) din Legea nr. 77/2016 este prezumată impreviziunea. Înlăturarea atribuției judecătorilor de a verifica îndeplinirea condițiilor impreviziunii aduce atingere principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

34. Sintagma „*pe durata executării contractului*” din cuprinsul articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (11) din Legea nr. 77/2016] ridică probleme de neconstituționalitate câtă vreme nu rezultă dacă procentul de 52,6% se determină ca urmare a fluctuațiilor de curs valutar intervenite pe întreaga durată a executării contractului de credit, până la momentul formulării notificării de dare în plată, cumulat, sau dacă se consideră impreviziune doar situația în care, la un moment dat, pe durata executării contractului de credit, spontan, excepțional și imprevizibil, intervine o creștere bruscă a cursului valutar ce depășește cursul de la încheierea contractului cu 52,6%.

35. Preluarea procentului de 52,6% din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011 prevăzut în legătură cu gradul de îndatorare aferent creditelor în franci elvețieni (potrivit mențiunilor din anexa la „Raportul asupra reexaminării Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite”), dincolo de împrejurarea că

are la bază o prevedere abrogată la momentul adoptării reglementării criticate, dovedește inconsistența definiției impreviziunii și confuzia nepermisă cu o altă instituție, respectiv gradul de îndatorare, circumstanță cu caracter personal, care nu poate fi transpusă într-o ipoteză obiectivă de impreviziune.

36. Prevederile articolului unic pct. 3 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016] sunt neclare deoarece nu reglementează sfera de conținut a noțiunii de „echilibrare a contractului” sau cum ar putea fi determinată necesitatea echilibrării, iar exprimarea legiuitorului este echivocă atunci când se referă la „imposibilitatea vădită de continuare a contractului”.

37. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse prevederilor articolului unic pct. 2 al Legii nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (13) din Legea nr. 77/2016], prin raportare la art. 16, 53, 57, 135 și art. 147 alin. (4) din Constituție precum și la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că textul criticat instituie prezumții absolute în favoarea consumatorilor, fără posibilitatea găsirii punctului de echilibru contractual. În aceste condiții, excluderea controlului judecătorească al contractului prin introducerea unor prezumții absolute de impreviziune apare în mod evident ca o măsură disproporționată, care aduce atingere, în mod nejustificat, dreptului de proprietate și accesului la instanță.

38. Astfel, textul încalcă și principiul contradictorialității, al egalității armelor și pe cel al dreptului de dispoziție al părților deoarece „echilibrarea contractului” trebuie să aibă loc în cadrul contestației introduse de creditor împotriva notificării de dare în plată. În cadrul acestei contestații, debitorii care nu formulează cerere prin care investesc instanța vor dobândi calitatea de reclamanți. Creditorul nu are nici măcar posibilitatea să solicite, în cadrul procedurii prevăzute de lege, echilibrarea contractului deoarece este ținut strict de contestarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate ale introducerii contestației prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-d) din Legea nr. 77/2016. Mai mult, legea nu impune debitorului să respecte anumite condiții de formă, astfel că acesta poate cere doar echilibrarea contractului, fără să precizeze în mod concret cum se poate echilibra.

39. Cu privire la egalitatea armelor se arată că un creditor care sesizează instanța este obligat să respecte toate normele procedurale privind formularea cererii sale, fiindu-i aplicabilă nulitatea sau decăderea, fără a beneficia de un termen pentru a depune întâmpinare, pe când debitorul nu are nicio obligație în acest sens, pretențiile sale de echilibrare fiind analizate de către instanță indiferent dacă au fost exprimate sau nu.

40. Legea nr. 52/2020 nu precizează cum anume va putea judecătorul să echilibreze prestațiile părților, dacă această „echilibrare” va presupune modificarea clauzelor contractuale și în ce temei va putea să modifice clauzele privind prețul contractului. Prin urmare, din această perspectivă, se încalcă art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 53 din Constituție.

41. Se mai susține că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, încalcă art. 147 alin. (4) din Constituție întrucât nu respectă Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019 sub aspectul criteriului consistenței valorice și al persistenței în timp a fluctuațiilor de curs valutar.

42. Se susține că prevederile art. 1 alin. (1), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 (cu modificările aduse prin Legea nr. 52/2020) retroactivează, întrucât permit stingerea tuturor datoriilor. Atât creanțele băncilor, cât și ale cesionarilor reprezintă un bun, un drept câștigat sub imperiul vechii legi, iar legea criticată încalcă principiul securității juridice, întrucât prevede posibilitatea aplicării sale retroactive, contrar principiului *pacta sunt servanda*.

43. Totodată, se susține că este încălcat principiul neretroactivității legii, deoarece prezumțiile absolute și irefragabile de impreviziune în favoarea consumatorilor debitori

reglementate prin textele de lege criticate se pot aplica contractelor de credit încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 52/2020.

44. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse prevederilor articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (11)-alin. (13) din Legea nr. 77/2016] prin raportare la art. 44 și 53 din Constituție, la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale coroborat cu art. 11 și 20 din Constituție, precum și la art. 147 alin. (4) din Constituție, se arată că procentul de 52,6% nu se încadrează în sfera impreviziunii, ci reprezintă o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate al creditorului. O asemenea soluție legislativă nu duce la o reechilibrare contractuală, ci la mutarea riscului inerent în sarcina exclusivă a creditorului, ipoteză care se constituie într-o încălcare a dreptului de proprietate.

45. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic pct. 4-7 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 5 alin. (3) și (3¹) și art. 7 alin. (4) și (5¹) din Legea nr. 77/2016] prin raportare la art. 16 și 44 din Constituție, la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborat cu art. 11 și 20 din Constituție, precum și la art. 147 alin. (4) din Constituție se arată că imixtiunea în dreptul de creanță încă din momentul transmiterii notificării prin suspendarea automată *ope legis* a obligațiilor de plată ale debitorului și neînscrierea în Biroul de credit reprezintă o încălcare a dreptului acestuia de proprietate și creează o stare de inegalitate. Lipsirea creditorului de un drept contractual, precum, de exemplu, dreptul la penalități de întârziere, constituie o lipsire de proprietate nejustificată.

46. Articolul unic pct. 5 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 5 alin. (3¹) din Legea nr. 77/2016], încalcă art. 1 alin. (5) și art. 16 din Constituție sub aspectul securității juridice și al egalității părților deoarece instituie o soluție derogatorie de la legislația referitoare la înscrierea în Biroul de credit, în sensul că instituțiile de credit nu mai pot verifica situația reală a debitorilor pentru a vedea dacă se încadrează în gradul maxim de îndatorare.

47. Textul criticat nu precizează dacă interdicția înscrierii în Biroul de credit are în vedere strict debitul restant aferent contractului ce constituie obiectul procedurii dării în plată prevăzute de Legea nr. 77/2016, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 52/2020, sau interdicția este aplicabilă oricărui debit restant aparținând unui debitor care a formulat o notificare de dare în plată. De asemenea, nu clarifică situația înscrierilor negative efectuate în Biroul de credit anterior notificării de dare în plată, pentru ipoteza foarte frecventă a debitorilor care acumulează restanțe și, ulterior, formulează notificarea. Efectul textului de lege supus controlului este acela că instituțiile bancare nu mai au posibilitatea să verifice dacă potențialul consumator respectă sau nu cerințele de bonitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010.

48. Articolul unic pct. 8 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016] aduce atingere art. 1 alin. (4) coroborat cu art. 126 alin. (1) din Constituție deoarece intervine asupra măsurilor stabilite de către instanțele de judecată în litigiile în care s-a pronunțat o hotărâre definitivă și/sau irevocabilă, precum și în executările silite.

49. Articolul unic pct. 8 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016] prin raportare la art. 44, 53 și 135 din Constituție, la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale coroborat cu art. 11 și 20 din Constituție precum și la art. 147 alin. (4) din Constituție este neconstituțional. Acesta instituie o prezumție de impreviziune cu nerespectarea proporționalității ingerinței în dreptul de proprietate al creditorului. Este încălcată și libertatea comerțului în ceea ce

privește creditorul deoarece acesta suportă toată pierderea în cazul devalorizării imobilului care constituie doar garanția sumei împrumutate prin contract.

50. Se mai arată că art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul de proprietate al creditorului, întrucât anularea debitelor deja scadente ar echivala cu o exproprierie fără niciun fel de despăgubire. Or, aceste debite intră în sfera drepturilor câștigate. Același text de lege încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, întrucât intervine, pe de o parte, asupra litigiilor asupra cărora instanța a pronunțat o hotărâre definitivă și/sau irevocabilă și, pe de altă parte, asupra executărilor silite în cadrul cărora au fost pronunțate hotărâri judecătorești în soluționarea unor contestații la executare. Or, legiuitorul nu poate interveni asupra raporturilor juridice consfințite pe calea hotărârilor judecătorești, acestea bucurându-se de autoritate de lucru judecat.

51. Articolul unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (13) din Legea nr. 77/2016] raportat la pct. 8 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 8 alin. (5) teza finală din Legea nr. 77/2016] este neconstituțional, contravenind art. 21 alin. (3) și art. 124 alin. (1) din Constituție, câtă vreme consacră o prezumție absolută care acoperă inclusiv condiția legală a caracterului vădit injust al executării obligației de către debitor.

52. Legea nr. 52/2020 încalcă libertatea economică și libertatea comerțului deoarece intervine în raporturile juridice încheiate între profesioniști și consumatori, afectând în mod direct contraprestația la care creditorul este îndreptățit prin încheierea contractelor de credit.

53. Libertatea contractuală nu este înscrisă în prevederile Constituției, însă un contract de lungă durată este un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Art. 135 din Constituție, care reglementează cu privire la libertatea comerțului, garantează și protecția libertății contractuale în domeniul economic. Restrângerile în acest caz trebuie să respecte art. 53 din Constituție. Or, legea criticată restrânge dreptul de proprietate și libertatea contractuală fără să existe niciuna dintre cauzele cuprinse în art. 53 din Constituție.

54. Legea criticată aduce atingere nu doar ordinii juridice, ci și celei economice, respectiv economiei de piață în sens larg. Libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi într-un mecanism contractual agreeat de acestea, ci și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, care pot fi deopotrivă juridice și economice. Odată cu asumarea riscului prin contracte se naște și obligația părților contractante de a respecta riscurile asumate, iar modificarea/reșezarea riscurilor asumate prin contract sau chiar modificarea prețului agreeat de părți nu poate avea loc printr-o ingerință a legiuitorului în economia contractului.

55. Legea nr. 52/2020 aduce atingere și art. 148 din Constituție deoarece, potrivit art. 127 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, obiectivul principal al Sistemului European al Băncilor Centrale este menținerea stabilității prețurilor, astfel că autoritățile naționale aveau obligația să consulte Banca Centrală Europeană cu privire la orice proiect de reglementare, însă autoritățile nu au solicitat acest aviz. Singurele mențiuni cu privire la dispozițiile Directivei 2014/17/UE se regăsesc în cuprinsul expunerii de motive, iar nu în corpul legii, astfel că acestea nu pot fi considerate ca având efectul unei transpuneri.

56. Se mai arată că Legea nr. 52/2020 este incompatibilă cu dreptul Uniunii Europene, respectiv cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia dreptului consumatorilor, care se referă la plenitudinea de competență a instanței naționale de drept comun în aprecierea asumării de către consumator a riscului valutar. Instituirea prezumției absolute de impreviziune prin textele criticate suprimă controlul jurisdicțional — singurul care putea stabili dacă riscul supraadăugat a fost sau nu asumat de consumator la încheierea contractului.

57. **Judecătoria Satu Mare — Secția civilă, Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă, Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă (Dosarul nr. 2.462D/2020), Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă (Dosarul nr. 2.451D/2020) și Judecătoria Sighișoara — civil** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată deoarece toate motivele de neconstituționalitate formulate au fost analizate deja prin Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

58. **Judecătoria Ploiești — Secția civilă, Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă (dosarele nr. 2.461D/2020 și nr. 2.463D/2020), Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă, Judecătoria Tulcea — Secția civilă și penală, Judecătoria Oradea — Secția civilă, Judecătoria Slatina, Judecătoria Brașov — Secția civilă, Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă (Dosar nr. 2.498D/2020) și Judecătoria Cornetu** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată sau parțial întemeiată deoarece se încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul cerințelor de calitate ale legii, precum și dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție prin nerespectarea principiilor și dezlegărilor date prin deciziile Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 și nr. 731 din 6 noiembrie 2019. Se încalcă și art. 44 din Constituție, creditorul având o speranță legitimă la restituirea împrumutului acordat împreună cu toate accesoriile sale.

59. **Judecătoria Brașov (Dosarul nr. 2.450D/2020)** nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

60. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

61. **Guvernul** a comunicat punctul său de vedere în dosarele nr. 2.407D/2020, nr. 2.441D/2020, nr. 2.451D/2020, nr. 2.452D/2020, nr. 2.463D/2020, nr. 2.497D/2020 și nr. 2.518D/2020, în care apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă față de criticele de neconstituționalitate formulate prin prisma încălcării dispozițiilor constituționale ale art. 16, ale art. 21 alin. (3), ale art. 44, 45, 124 și ale art. 136 alin. (5); neîntemeiată, prin prisma încălcării dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2), și întemeiată, prin prisma încălcării art. 1 alin. (5) și a art. 147 alin. (4) din Constituție deoarece legea este neconstituțională, în ansamblul său, pentru lipsa avizului Băncii Naționale a României. În plus, sunt neconstituționale și soluțiile normative cuprinse la articolul unic pct. 2 și 8 din Legea nr. 52/2020 [cu referire la art. 4 alin. (1) lit. b) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016].

62. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

63. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

64. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare și din motivarea excepțiilor, îl constituie Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, respectiv dispozițiile articolului unic pct. 2-8 din Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 13 mai 2020. Având în vedere art. 62 din

Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, Curtea va reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 4 alin. (1¹)-(1³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3¹), ale art. 7 alin. (4) și (5¹) și ale art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, precum și Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate extrinsecă. Dispozițiile criticate în mod punctual din Legea nr. 77/2016 au următorul cuprins:

— Art. 4 alin. (1¹)-(1³), (3) și (4): „(1¹) *Reprezintă impreviziune:*

a) *pe durata executării contractului de credit, cursul de schimb valutar, aplicabil în vederea cumpărării monedei creditului, înregistrează la data transmiterii notificării de dare în plată o creștere de peste 52,6% față de data încheierii contractului de credit. În vederea calculării procentului de 52,6% se va avea în vedere cursul publicat de Banca Națională a României la data transmiterii notificării de plată și cursul de schimb publicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de credit;*

b) *pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă.*

(1²) *În scopul aplicării prevederilor prezentei legi este necesară menținerea pragurilor valorice prevăzute la alin. (1¹) lit. a) și b) în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată.*

(1³) *Presumțiile prevăzute la alin. (1¹) au caracter absolut. Creditorul care formulează contestație, conform art. 7, are obligația de a dovedi omisiunea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a notificării de dare în plată, prevăzute la alin. (1) lit. a)-d).*

(...)

(3) *Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului, care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5).*

(4) *Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale.”;*

— Art. 5 alin. (3): „(3) *Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere și nici mai lung de 90 de zile, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de un creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia. Neprezentarea debitorului la termenele indicate în notificare echivalează cu renunțarea la notificarea de dare în plată și părțile vor fi repuse de drept în situația anterioară.”;*

— Art. 5 alin. (3¹): „(3¹) *Pe perioada notificării, precum și pe perioada soluționării cererilor prevăzute la art. 7 și 8, este interzisă înscrierea în Biroul de credit sau în alte baze de date negative cu privire la debitorii riscanți sau rău-platnici a debitorului care a efectuat notificarea prevăzută la art. 5 alin. (1), indiferent dacă înscrierea ar fi efectuată din inițiativa creditorului sau a unei autorități centrale sau locale. Dispozițiile prezentului alineat sunt aplicabile în mod corespunzător și persoanelor și procedurilor la care se referă art. 6 și, respectiv, art. 8 alin. (5).”;*

— Art. 7 alin. (4): „(4) *Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. De la data comunicării notificării de dare în plată, executările silite aflate în derulare, inclusiv popriri, se suspendă automat.”;*

— Art. 7 alin. (5)¹: „(5)¹ În cazul admiterii contestației creditorului prin hotărâre definitivă, penalitățile și orice daune-interese care ar rezulta din parcurgerea procedurii notificării prevăzute la art. 5 și 6 vor putea fi pretinse doar dacă creditorul contestator probează că debitorul a fost de rea-credință la depunerea notificării.”

— Art. 8 alin. (5): „(5) Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silită care se continuă contra debitorului. Se consideră că există impreviziune în cazul în care debitorul, care formulează notificare de dare în plată, a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit, prin poprire sau alte forme de executare silită, pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat. Dispozițiile art. 4 alin. (1)³ se aplică în mod corespunzător.”

65. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3)-(5) privind principiile statului de drept, separației puterilor în stat, legalității, calității legii și securității juridice, art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 45 — *Libertatea economică*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 124 — *Înfăptuirea justiției*, art. 126 — *Instanțele judecătorești*, art. 135 — *Economia*, art. 136 alin. (5) privind proprietatea privată, art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale și art. 148 — *Integrarea în Uniunea Europeană*. Se mai invocă și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

66. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 au fost constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021, deoarece încalcă art. 147 alin. (4) prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 44 din Constituție, fiind contrare deciziilor anterioare ale Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020.

67. În esență, Curtea a statuat că atât executarea silită a bunului imobil ipotecat, cât și vânzarea la licitație publică a acestuia se pot datora fie unor situații de impreviziune intervenite, fie unor situații obișnuite, inerente derulării unui contract de credit (spre exemplu, neîndeplinirea culpabilă a obligației de restituire a împrumutului contractat). Executarea silită prin vânzarea bunului imobil ipotecat poate reprezenta consecința impreviziunii, însă niciodată impreviziunea în sine. Or, norma juridică supusă controlului identifică executarea silită prin vânzarea bunului imobil ipotecat cu însăși impreviziunea, ceea ce duce la o afectare a patrimoniului creditorului și o reșezare a valorii creanței acestuia, respectiv la o ingerință a statului în dreptul de proprietate privată al creditorului, fără un scop legitim, consecința fiind privarea acestuia de o parte din creanța sa.

68. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”, precum și faptul că încheierile de sesizare au fost pronunțate anterior publicării Deciziei nr. 432 din 17 iunie 2021 în Monitorul Oficial al

României, Partea I, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

69. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, precum și a prevederilor art. 4 alin. (1)¹-(1)³, (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3)¹, ale art. 7 alin. (4) și (5)¹ și ale art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii respingând-o de fiecare dată ca neîntemeiată (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1027 din 27 octombrie 2021, Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, precitată, Decizia nr. 346 din 26 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1229 din 21 decembrie 2022, și Decizia nr. 749 din 14 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 29 august 2024).

70. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la încălcarea principiului legalității prin lipsa de fundamentare a Legii nr. 52/2020, Curtea a constatat că un viciu de neconstituționalitate extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/propunerea legislativă, în condițiile în care rezultatul activității de legiferare este legea adoptată de Parlament. Controlul de constituționalitate vizează legea, și nu opțiuni cuprinse în expunerea de motive a legii. Așadar, exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a expunerii de motive sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că expunerea de motive poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, prin natura lor, au un limbaj mai greu accesibil (a se vedea Decizia nr. 346 din 26 mai 2022, precitată, paragraful 27).

71. Cu referire la lipsa studiilor de impact în ceea ce privește adoptarea Legii nr. 52/2020, Curtea a observat că, în jurisprudența sa, lipsa studiilor de impact a fost considerată o critică de neconstituționalitate intrinsecă, în sensul că reperul de constituționalitate nu îl constituie numai lipsa studiilor de impact, ci aceasta se coroborează cu natura și importanța soluțiilor legislative reglementate în corpul legii incident, fiind incident art. 30 din Legea nr. 24/2000. În ceea ce privește necesitatea studiului de impact, prin prisma art. 1 alin. (5) din Constituție și prin raportare la Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, este incident art. 30 din această lege, care prevede următoarele: „(1) *Proiectele de acte normative trebuie însoțite de următoarele documente de motivare: (...) d) studii de impact — în cazul proiectelor de legi de importanță și complexitate deosebită și al proiectelor de legi de aprobare a ordonanțelor emise de Guvern în temeiul unei legi de abilitare și supuse aprobării Parlamentului*”. Or, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 110, Curtea a stabilit că Legea nr. 77/2016 reglementează o soluție normativă menită să rezolve o situație punctuală, respectiv impreviziunea, în ipoteza intervenirii unei „crize a contractului” care nu se subsumează conținutului normativ al art. 30 din Legea nr. 24/2000. Aceleași considerente sunt aplicabile și în ceea ce privește Legea nr. 52/2020 care modifică și completează Legea nr. 77/2016 (a se vedea Decizia nr. 346 din 26 mai 2022, paragraful 28).

72. Referitor la critica potrivit căreia la adoptarea Legii nr. 52/2020 nu s-a solicitat avizul Băncii Naționale a României, Curtea a reținut că Banca Națională a României nu este o instituție fundamentală, reglementată prin Constituție, astfel că solicitarea avizului său nu reprezintă un standard de constituționalitate. În discuție este o chestiune de drept civil, respectiv reglementarea ipotezelor de impreviziune care pot duce la încetarea contractului de credit prin darea în plată a imobilului ipotecat, astfel că nu intră în atribuțiile Băncii Naționale a României avizarea cazurilor de impreviziune, operațiune esențialmente de drept civil. Prin urmare, Curtea a reținut că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, nu încalcă art. 1

alin. (3) și (5) din Constituție prin raportare la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004 (a se vedea Decizia nr. 346 din 26 mai 2022, paragraful 25).

73. În ceea ce privește critica referitoare la nesolicitarea avizului Consiliului Economic și Social și, respectiv, a avizului Consiliului Legislativ ca urmare a formulării de amendamente în cadrul procedurii legislative parlamentare a propunerii legislative care a devenit Legea nr. 52/2020, Curtea a reținut că avizul Consiliului Legislativ și cel al Consiliului Economic și Social au fost solicitate, astfel că nu a fost nesocotit principiul constituțional al obligativității respectării legii în cursul procedurilor parlamentare de legiferare. Totodată, cu privire la critica potrivit căreia în cadrul procedurilor parlamentare propunerea legislativă a fost modificată semnificativ și nu s-au mai cerut avizele anterioare, Curtea a constatat, de asemenea, că nu este încălcat principiul obligativității respectării legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragraful 38).

74. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinseci formulate, Curtea observă că s-a mai pronunțat asupra acestora prin Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, paragrafele 52-81, și Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, paragrafele 57-64, care vor fi în continuare redactate în esență, precum și prin jurisprudența anterior menționată.

75. Astfel, Curtea a observat că, în principal, criticile privesc reglementarea unor prezumții absolute de impreviziune, reglementare care aduce atingere, în opinia autoarelor, art. 1 alin. (5) sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității legii. Cu privire la acest aspect, Curtea a făcut referire la cele reținute în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragraful 53, prin care a statuat că legiuitorul are competența de a reglementa el însuși cazuri/criterii de impreviziune, cu condiția ca acestea să se subsumeze riscului supraadăugat al contractului. Prin urmare, Curtea a verificat dacă aceste prezumții se plasează în sfera riscului supraadăugat al contractului de credit.

76. Astfel, Curtea a reținut că art. 4 alin. (11) lit. a) din Legea nr. 77/2016 reglementează o prezumție de impreviziune care valorifică diferența de curs valutar. Prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragrafele 66 și 67, Curtea a stabilit că o fluctuație majoră de curs valutar a monedei creditului poate constitui o situație de impreviziune contractuală, însă ea trebuie să prezinte o situație continuă, să aibă o anumită constanță în timp și să reflecte o dezechilibrare majoră a prestațiilor părților, cu consecința antrenării unei obligații mult prea oneroase în sarcina uneia dintre părțile contractante. Prin decizia anterioară, Curtea a considerat că diferențele de curs valutar se pot circumscrie noțiunii de impreviziune, însă o diferență de curs valutar de 20% raportată la nivelul cursului din data contractării creditului nu poate constitui un caz de impreviziune. Prin urmare, legiuitorului i-a revenit sarcina ca în procesul de reexaminare a legii să identifice punctul de echilibru între dreptul de proprietate al debitorului și al creditorului, pentru a stabili în mod corect situația în care intervine impreviziunea în cadrul contractului de credit, determinată de fluctuațiile valutare. Pentru acest demers, legiuitorul a avut în vedere criteriile consistenței valorice și persistenței temporale a fluctuației. Pe baza acestor criterii, textele de lege supuse controlului au fixat consistența valorică a diferenței de curs valutar dintre valoarea monedei naționale și a celei străine la un procent de 52,6% raportată la data contractării creditului și persistența temporală la o perioadă de 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată, perioadă în care diferența de curs valutar anterioară trebuie să se mențină.

77. Curtea a reținut că o creștere a cursului valutar de peste 50% reprezintă o abatere de la obișnuitul unor fluctuații valutare. Este adevărat că, spre deosebire de contractele de credit încheiate pe perioade mai scurte de timp, în privința celor încheiate pe perioade mai lungi de timp o asemenea fluctuație se poate ivi

după trecerea unui anumit interval temporal și poate să fie percepută ca fiind un risc inerent contractului. Totuși, o asemenea situație nu poate pune în discuție constituționalitatea legii, ci mai degrabă are rolul de a determina părțile contractului să identifice soluții adaptate care să o prevină (încheierea contractelor de credit în monedă națională/clauze de conversie a monedei creditului în monedă națională/clauze de adaptare a contractului care să prevină invocarea impreviziunii/încheierea unor contracte de tranzacție/novații). Trebuie subliniat că încheierea contractelor în monedă străină implică un risc valutar, risc care nu se poate transforma *de plano* într-o cauză de încetare a utilității sociale a contractului de credit. Prin urmare, riscul valutar nu are valențe subiective, ci obiective, astfel că impreviziunea întemeiată pe acesta nu ține seama de tipul sau durata contractului de credit ori de percepția ulterioară sau în timp a debitorului/creditorului. Ceea ce contează este ca legea să prezume că un risc valutar de o anumită consistență nu a putut face obiectul *in concreto* al unei previzionări de către niciuna dintre părțile contractului, trecând dincolo de puterea de prevedere a acestora. Faptul că legiuitorul nu a reglementat în mod distinct diferențele de risc valutar care se constituie în cazuri de impreviziune în funcție de durata contractului de credit nu demonstrează decât că toate situațiile trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, evitându-se, astfel, eventuale situații de inegalitate între debitori/creditori, după caz.

78. Cu privire la consistența temporală a diferenței de curs valutar, Curtea a reținut că menținerea pe o durată de 6 luni a diferenței de 52,6% dintre cursul actual și cel existent la data încheierii contractului de credit relevă un caracter constant, continuu, ireversibil al fluctuației, care, așadar, nu este una temporară/circumstanțială/particulară. În acest context este irelevant faptul că sursa de inspirație a creșterii de 52,6% a cursului de schimb valutar a fost Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011 privind creditele destinate persoanelor fizice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2011 (abrogat prin Regulamentul nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 855 din 18 decembrie 2012). Important este ca fluctuația reglementată să reflecte un grad mare de abatere față de cursul valutar existent la momentul încheierii contractului de credit. Aceleași considerații se impun și cu privire la perioada în care trebuie să se mențină această fluctuație. Mai mult, apariția ulterioară a acestei fluctuații este de natură să perturbe relația dintre consumator și profesionist pentru că plasează o sarcină excesivă în privința consumatorului a cărui capacitate de rambursare a creditului este afectată, ceea ce duce la apariția riscului supraadăugat.

79. O altă chestiune invocată sub aspectul cerințelor de calitate a legii a fost aceea referitoare la stabilirea procentului care se subsumează riscului inerent și care intră în registrul celui supraadăugat. Textul analizat nu cuprinde însă vreo referire la un anumit procent care ar ține de riscul inerent, ci stabilește pur și simplu că, dacă se atinge o asemenea diferență valorică între cursul monedei străine de la momentul contractării creditului și cel de la momentul invocării impreviziunii, impreviziunea este prezumată, iar debitorul are opțiunea de a da în plată imobilul ipotecat.

80. Raportat la criticile de neconstituționalitate ce privesc faptul că instanțele naționale s-au pronunțat deseori cu privire la imposibilitatea calificării fluctuațiilor valutare drept caz de impreviziune, iar aceste constatări se bucură de autoritate de lucru judecat, Curtea a observat că, potrivit noului cadru normativ, fluctuațiile valutare de peste 52,6% reprezintă impreviziune, astfel că instanțele judecătorești nu mai au competența să decidă ele însele dacă sau în ce măsură fluctuația valutară poate fi calificată drept impreviziune. Întrucât legea a reglementat, pe calea unei definiții legale, o prezumție absolută de impreviziune, instanța judecătorească trebuie să o aplice în consecință.

81. Totodată, Curtea a reținut că autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești se raportează la norma aflată în vigoare, pe baza căreia a fost pronunțată. Prin urmare, Curtea a statuat că noua reglementare nu încalcă exigențele de calitate a legii, din moment ce este evident că se aplică și acelor contracte de credit în raport cu care instanțele judecătorești au considerat că nu sunt îndeplinite condițiile impreviziunii sub imperiul vechii reglementări. Pentru aceste motive, Curtea reține că nici critica privind încălcarea art. 1 alin. (4) referitor la principiul echilibrului și separației puterilor din Constituție, invocată în prezenta cauză, nu este întemeiată. Legiuitorul, prin textele de lege criticate, nu lipsește de efecte hotărârile judecătorești pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 52/2020, ci reglementează condițiile în care poate interveni impreviziunea, condiții pe care instanța trebuie să le verifice în cazul sesizării sale după modificarea Legii nr. 77/2016.

82. A doua prezumție reglementată prin art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016 se referă la o creștere a obligației de plată lunare de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă. Întrucât obligația lunară de plată (rată lunară) constă din capital plus dobândă, rezultă că o creștere cu 50% a ratei lunare trebuie să fie determinată de creșterea dobânzii cu cel puțin același quantum procentual. Această prezumție valorifică în latura sa de consistență valorică două aspecte: ponderea dobânzii în cadrul obligației lunare de plată și, corelativ acesteia, creșterea cu minimum 50% a dobânzii, care duce la creșterea cu cel puțin 50% a ratei lunare. Așadar, creșterea ratei dobânzii/ratei lunare de plată are drept premisă variabilitatea ponderii dobânzii în rata lunară de plată. Cu alte cuvinte, pentru ca obligația de plată lunară (rata lunară) să crească cu 50% este nevoie ca rata de dobândă variabilă să crească cel puțin cu 50%, indiferent de ponderea cuantumului dobânzii în corpul ratei. Aceasta este condiția de consistență valorică, în timp ce criteriul persistenței temporale este menținerea pe o durată de 6 luni consecutive a acestei situații. Raportarea se face la rata precedentă perioadei de 6 luni consecutive în care trebuie să se mențină această creștere. Această prevedere indică o abatere de la riscul inerent contractului de credit și ia în calcul o fluctuație rațională care previne arbitrarul. Prin urmare, pentru considerentele expuse la paragrafele 74-81 și în prezentul paragraf, Curtea reține că art. 4 alin. (11) lit. a) și b), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

83. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 4 alin. (13) și (4) din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 16, 44, 53, 57, 135 și art. 147 alin. (4) din Constituție și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din perspectiva faptului că textele criticate instituie prezumții absolute de impreviziune fără posibilitatea găsirii punctului de echilibru contractual, ceea ce exclude controlul instanței asupra contractului, Curtea reține, cu acest prilej, că nici acestea nu pot fi primite.

84. Așa cum a constatat Curtea prin Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, antereferită, pentru îndeplinirea obiectului legii, a fost reglementată, potrivit art. 5 din lege, o fază premergătoare procesului (notificarea formulată de debitor) în care părțile pot negocia pentru a ajunge la un alt acord (a se vedea Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragraful 52). De abia după expirarea termenului menționat la art. 5 se poate încheia actul de dare în plată. Cu alte cuvinte, în cazul în care părțile sunt de acord că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 4 alin. (1) din lege, acestea pot negocia pe toată perioada cuprinsă între data transmiterii notificării și cea a încheierii actului de dare în plată pentru menținerea utilității sociale a contractului de credit. În caz de neînțelegeri cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 alin. (1) din lege, urmează faza procesuală, și anume soluționarea contestației creditorului. Dacă este respinsă contestația deoarece instanța judecătorească a stabilit că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 4 alin. (1) din

Legea nr. 77/2016, părțile, pentru a evita darea în plată a bunului imobil ipotecat, pot negocia în sensul adaptării contractului. Astfel, contractul de credit nu încetează în mod automat, ci legea prevede și o fază ulterioară contestației, și anume obligația părților de a încheia actul de dare în plată [art. 7 alin. (6) din Legea nr. 77/2016]. În cazul în care creditorul refuză semnarea actului de dare în plată, debitorul poate formula, în temeiul art. 8 alin. (1), o acțiune prin care cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. În acest caz, instanța, admitând acțiunea, realizează stingerea oricărei datorii a debitorului față de creditor (art. 10 din lege).

85. Curtea a reținut, așadar, că, de principiu, o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 77/2016 poate parcurge 4 faze (2 extrajudiciare și 2 judiciare), iar, în cadrul acestei proceduri, se interpune art. 4 alin. (4) din această lege, care stabilește că echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare și că încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale. Rezultă astfel că întreaga procedură reglementată de Legea nr. 77/2016 include ideea de adaptare a contractului, astfel că fiecare fază a acestei proceduri implică aplicarea cu prioritate a soluției de adaptare a contractului în raport cu cea de încetare a acestuia.

86. Astfel, în cele două faze extrajudiciare, cele două părți pot negocia atât adaptarea, cât și încetarea contractului de credit, iar dacă se ajunge la un acord în acest sens, fără intervenția instanței, fie creditorul nu mai formulează contestație, fie debitorul nu mai formulează acțiunea în stingerea creanței, după caz. Optându-se pentru soluția adaptării contractului, se ajunge la evitarea încetării contractului de credit prin darea în plată a bunului imobil ipotecat, ceea ce reprezintă o aplicare fidelă a art. 4 alin. (4) teza întâi din lege. Prin urmare, dacă art. 4 alin. (4) teza întâi din lege este o reglementare de principiu care privește relația dintre debitor și creditor, atrăgându-le atenția asupra necesității menținerii utilității sociale a contractului de credit, teza a doua aduce în discuție obligația instanței judecătorești de a aplica — în mod prioritar — soluția adaptării contractului.

87. Astfel cum s-a arătat, investirea instanței nu se poate realiza decât prin contestație, care are ca obiect verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate, sau printr-o cerere, care are ca obiect pronunțarea unei hotărâri prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. Chiar dacă instanța nu este investită cu o cerere de adaptare a contractului, iar legea nu reglementează, în mod expres, adaptarea contractului ca soluție pe care instanța ar putea să o pronunțe nu înseamnă că efectele impreviziunii în mod inexorabil echivalează cu încetarea contractului. Din contră, odată stabilită existența impreviziunii conform art. 4 din Legea nr. 77/2016, instanța judecătorească trebuie să fie preocupată de menținerea utilității sociale a contractului chiar prin aplicarea în temeiul textului criticat a dispozițiilor art. 969 și 970 din Codul civil din 1864 sau ale art. 1.271 din Codul civil, după caz, astfel că aceasta va putea dispune fie adaptarea, fie încetarea contractului de credit.

88. Prin urmare, astfel cum a reținut Curtea, cererea formulată în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 are ca obiect pronunțarea unei hotărâri prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor, ceea ce înseamnă că legiuitorul a indicat finalitatea extremă ce poate rezulta din constatarea impreviziunii. Cu alte cuvinte, interpretând în mod coroborat art. 4 alin. (4) teza a doua și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, Curtea a admis că dispunerea soluției de încetare a contractului de credit, ca efect al impreviziunii, intervine numai atunci când acesta nu mai poate fi continuat, iar încetarea contractului este numai o soluție de ultimă instanță. Astfel, indiferent de existența sau nu a unei

cereri distinct formulate de adaptare a contractului, mai întâi trebuie încercată adaptarea contractului, iar, în măsura în care această soluție nu este posibilă, se recurge la încetarea contractului.

89. Curtea a mai reținut că atât debitorul, prin cerere reconvențională în cadrul contestației, cât și creditorul, în cadrul acțiunii în stingerea creanței, pot formula cereri de adaptare a contractului de credit. Posibilitatea formulării unor astfel de cereri trebuie recunoscută în fiecare fază procesuală în parte tocmai pentru că, pe de o parte, evită multiplicarea corespunzătoare a cererilor formulate de debitor și creditor, iar, pe de altă parte, asigură egalitatea juridică între cele două părți. Prin urmare, ca o exigență a dreptului la un proces echitabil, prin aplicarea art. 4 alin. (4) din lege, cererea de adaptare a contractului poate fi formulată atât în contestație, cât și în acțiunea în stingerea obligației.

90. De aceea, ca regulă, instanța trebuie să dispună adaptarea contractului de credit, cu excepția situației în care este demonstrată existența unei imposibilități vădite de continuare a acestuia. Această imposibilitate nu se analizează prin raportare la situația patrimonială a debitorului, pentru că nu există nicio relație între impreviziunea în contracte și situația financiară a debitorului, impreviziunea exprimând o tensiune intracontractuală, și nu una personală (a se vedea Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragraful 65). Așadar, sintagma „imposibilitate vădită a continuării contractului de credit” se raportează întotdeauna la drepturile și obligațiile rezultate din contractul de credit, instanța judecătorească neputând realiza un inventar al situației patrimoniale a debitorului pentru a decide adaptarea sau încetarea contractului.

91. Prin urmare, odată constatată impreviziunea potrivit conținutului matematic al art. 4 alin. (11)-(13) din Legea nr. 77/2016, instanța judecătorească poate dispune adaptarea contractului de credit. În măsura în care executarea contractului este excesiv de oneroasă sub aspectul drepturilor și obligațiilor derivând din chiar prevederile sale, acesta își pierde utilitatea socială, fiind, așadar, imposibilă/irațională continuarea sa; în acest caz, instanța va dispune stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor.

92. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că art. 4 alin. (11) și (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât stabilește în mod clar că soluția adaptării contractului este prioritară încetării acestuia prin darea în plată a imobilului ipotecat, iar pentru a dispune una dintre cele două soluții, oferă instanței judecătorești un criteriu rațional, și anume aprecierea posibilității continuării executării contractului de credit prin raportare strict la prestațiile la care părțile s-au obligat. Totodată, textul criticat nu încalcă art. 21 alin. (3) din Constituție pentru că atât debitorul, cât și creditorul în faze procesuale distincte pot formula cereri de adaptare a contractului. De asemenea, cu acest prilej, Curtea reține că pentru aceleași motive nu se încalcă nici egalitatea în fața legii, nici egalitatea armelor și dreptul la un proces echitabil.

93. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (5), art. 10 alin. (1) și art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 115, a statuat că, indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reglementează o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează. Faptul că prin Legea nr. 52/2020 de modificare a Legii nr. 77/2016 sunt stabilite criteriile în funcție de care intervine impreviziunea nu înseamnă că prevederile sale sunt retroactive. Înlocuirea unor criterii judiciare variabile și subiective cu criterii

legale, fixe și obiective nu echivalează cu încălcarea principiului neretroactivității. Impreviziunea a fost și este reglementată de Codul civil (atât de cel din 1864, cât și de cel din 2009), cu consecința fie a adaptării, fie a încetării contractului, prin urmare, modul său de evaluare (judiciară între 2016-2019/legală în prezent) nu denotă o aplicare retroactivă a instituției în sine. De altfel, nici consecințele intervenirii sale nu sunt novatoare față de regulile generale existente în materie (adaptarea/încetarea contractului).

94. Curtea observă că prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, paragrafele 57-64, s-a constatat constituționalitatea prevederilor art. 5 alin. (3) și (31), precum și a celor ale art. 7 alin. (4) și (51) din Legea nr. 77/2016. Astfel, referindu-se, mai întâi, la criticile aduse art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, Curtea a observat că Legea nr. 52/2020 nu a operat nicio modificare asupra art. 5 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, iar modificarea operată asupra art. 7 alin. (4) a vizat introducerea unei teze finale, potrivit căreia, „*de la data comunicării notificării de dare în plată, executările silite aflate în derulare, inclusiv popriri, se suspendă automat*”. Reglementările criticate vizează suspendarea automată a oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului, iar constituționalitatea lor a fost analizată prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragrafele 37-43 (în privința ambelor texte legale), precum și prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragrafele 111-113 [în privința art. 7 alin. (4)].

95. Cu privire la cele două texte, prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, Curtea a stabilit că, deși creditorul obligației definește, în principiu, un bun, în sensul art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care constituie obiectul contractului de credit, intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit, în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale contractuale iminente.

96. În continuare, Curtea a analizat dacă măsura criticată este adecvată, necesară și dacă respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele individuale. În acest sens, Curtea a reținut că, în mod abstract, suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legitim urmărit, neexistând nicio abatere între substanța acesteia și finalitatea pe care o are în vedere. Mai mult, măsura reglementată și finalitatea avută în vedere se află într-un evident raport de consecvență logică, drept care se impune concluzia irefragabilă a caracterului său adecvat. De asemenea, Curtea a constatat că măsura legală criticată este necesară, legiuitorul având deplina competență constituțională, în temeiul art. 15 alin. (1), al art. 44 alin. (1) și al art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, de a proteja într-un mod efectiv interesele patrimoniale ale cetățenilor săi, atunci când în paradigma executării contractului — de credit în cazul de față — intervine un aspect care ține de impreviziune. Curtea a observat că, din întregul arsenal de măsuri pe care legiuitorul le avea la îndemână, a apelat la suspendarea temporară a plăților rezultate din contractul de credit, măsură ce trebuie calificată ca având un grad de intruziune moderat asupra dreptului de proprietate al creditorului, aspect dedus atât din natura sa juridică de măsură vremelnică/provizorie, cât și din posibilitatea creditorului de a-și vedea executată creanța întru totul, în măsura în care instanța judecătorească admite contestația formulată. Desigur, astfel cum s-a precizat, această opțiune a legiuitorului nu este cel mai puțin intruzivă, ipoteză în care legiuitorul ar fi trebuit să lase instanței judecătorești competența de a decide ea însăși,

eventual, prin procedura ordonanței președințiale sau suspendarea executării silită, după caz, dacă se impune măsura suspendării în mod temporar a plății sumelor de bani aferente contractului de credit. Totuși, Curtea a constatat că această orientare legislativă a ținut seama de realitățile socioeconomice existente, aspect cu privire la care legiuitorul are o largă marjă de apreciere, precum și de particularitățile și specificul circumstanțelor referitoare la iminența începerii sau continuării procedurii de executare silită cu efecte iremediabile asupra consumatorului, respectiv la relația profesionist-consumator, în care acesta din urmă se află într-o situație de inferioritate economică. De aceea, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența impreviziunii în contracte, legiuitorul, în mod corect, a apreciat ca fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză, care tranșează problema litigioasă dintre părți.

97. În continuare, Curtea a reținut că măsura criticată configurează un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare, în sensul că pune în balanță, pe de o parte, protecția imediată și nemijlocită a consumatorilor, așadar, a unei largi sfere de persoane care, deși situate într-un raport de egalitate juridică, formală cu profesioniștii, totuși, sub aspectul puterii lor economice, apreciate în mod individual, se află într-o evidentă relație de inferioritate, și, pe de altă parte, interesul profesioniștilor de a-și vedea executate sumele de bani rezultate din contractele de credit. Intervenind în acest domeniu sensibil, legiuitorul, în marja sa de apreciere, derivată din prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție, a reglementat această măsură într-un domeniu limitat (contract de credit) și în condiții restrictive (condiții de admisibilitate în marja impreviziunii), protejând, cu efect imediat și provizoriu, persoanele expuse acestui risc major intervenit în executarea contractului, risc calificat de Curtea Constituțională ca fiind unul supraadăugat. Ar fi fost contrastant cu însăși noțiunea de impreviziune ca, pe perioada în care notificarea de dare în plată este depusă, debitorul de bună-credință al obligației să fie ținut să plătească în continuare sume nominale de bani care, sub aspectul cuantumului lor, aduc în discuție impreviziunea, întrucât Curtea, în analiza sa, a plecat de la premisa axiomatică a art. 57 din Constituție. În aceste condiții, nu este de admis ca o realitate juridică, formală, rezultată din contractul de credit să prevaleze asupra regulilor de echitate și bună-credință care guvernează materia contractelor civile.

98. De asemenea, Curtea a reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului, în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 7/2016.

99. În consecință, având în vedere cele anterior expuse, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității, ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

100. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile Legii nr. 77/2016, în interpretarea obligatorie dată acestora prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, permit menținerea suspendării plăților către creditori numai în măsura în care, în cazul fiecărui contract de credit în parte, sunt îndeplinite criteriile obiective, respectiv condițiile existenței impreviziunii, și care vor fi evaluate în condiții de independență și imparțialitate de către instanțele de judecată. În acest fel, creditorii beneficiază de suficiente garanții că dreptul lor de proprietate nu poate fi atins, în substanța sa, prin reglementarea, în favoarea debitorilor, a

prerogativei prevăzute de art. 5 alin. (1), coroborat cu art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016.

101. Cu privire la art. 7 alin. (4) teza a doua din Legea nr. 77/2016, Curtea a constatat că acest text este unul precizator, fără ca ipoteza sa normativă să dubleze art. 7 alin. (4) teza întâi din lege. Astfel, suspendarea executării silită, inclusiv a popririi, era deja prevăzută chiar de art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, în forma sa inițială. Prin urmare, art. 7 alin. (4) teza a doua din lege nu încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii.

102. În aceste condiții, a arătat Curtea, art. 5 alin. (3¹) din Legea nr. 77/2016 nu este decât o consecință firească a art. 5 alin. (3), a art. 7 alin. (4) și a art. 8 alin. (3) din aceeași lege, deoarece, în urma depunerii notificării și a desfășurării procedurilor judiciare imediat următoare acestora, debitorii nu pot fi înscrși în Biroul de credit sau în alte baze de date negative cu privire la debitorii rău-platnici. Curtea a subliniat că textul criticat este unul de strictă interpretare, care se referă la datoria/penalitățile rezultate din contractul de credit supus notificării, și nu din alte acte/fapte juridice ale debitorului străine acestui contract.

103. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse prevederilor art. 7 alin. (5¹) din Legea nr. 77/2016, în raport cu art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție, Curtea a observat că acesta a format obiectul controlului *a priori* de constituționalitate concretizat prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragrafele 114-116, acest text fiind constatat ca neconstituțional. Redactarea actuală diferă însă în mod esențial de cea constatăată ca fiind neconstituțională, dispoziția legală criticată fiind pusă de acord cu decizia Curții Constituționale. Noua reglementare se circumscrie ipotezei admiterii contestației și se referă exclusiv la penalitățile și daunele-interese care ar rezulta din parcurgerea procedurii notificării, nu și la rata plătită de debitor. Astfel, dacă se probează că debitorul a fost de rea-credință, acesta datorează, în ipoteza admiterii contestației, pe lângă rată (capital și dobândă), penalități și daune-interese; în schimb, dacă a fost de bună-credință, va datora doar rata (capital și dobândă).

104. Având în vedere cele expuse, Curtea conchide, cu acest prilej, că prevederile art. 5 alin. (3) și (3¹) și ale art. 7 alin. (4) și (5¹) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 44, 53, 135 și 147 din Constituție și nici art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prin prisma art. 11 și 20 din Constituție.

105. Cu acest prilej, Curtea reține că nu sunt încălcate nici prevederile art. 45 și 135 din Constituție. Astfel, art. 45 prevede că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or, dispozițiile criticate introduse sau modificate prin Legea nr. 52/2020 se pot încadra în această categorie — în condițiile legii —, legiuitorul constituant acordând legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, paragraful 16, că principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor (a se vedea, *ad similes*, Decizia nr. 93 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 22 mai 2017, paragraful 37).

106. Cu privire la încălcarea art. 148 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 668 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 8 iulie 2011, Curtea Constituțională a statuat că folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă să fie suficient de clară, precisă

și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare, de către legea națională, a Constituției, unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate. În cauză, prevederile invocate ale art. 127 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și ale art. 1 din Decizia Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 42 din 3 iulie 1998, nu au însă legătură cu ipoteza normativă a legii criticate, acestea referindu-se la alte aspecte. Impreviziunea

este o instituție esențialmente de drept civil, astfel că dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituție nu au incidență în cauză (a se vedea Decizia nr. 749 din 14 decembrie 2023, paragraful 134).

107. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine modificarea jurisprudenței mai sus invocate, atât soluțiile, cât și considerentele deciziilor menționate sunt valabile și în prezenta cauză.

108. În final, Curtea reține că revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit și de data încheierii acestuia, de existența unei executări silite, după caz, aplicând în mod corespunzător dispozițiile legale specifice fiecărei faze procesuale în parte, împreună cu jurisprudența Curții Constituționale asociată acestora.

109. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de First Bank — S.A. din București și First Bank — S.A. — Sucursala Satu Mare în Dosarul nr. 5.350/296/2020 al Judecătorei Satu Mare — Secția civilă; de Eurobank — S.A. (fostă Eurobank Ergasias) din Atena în Dosarul nr. 12.340/281/2020 al Judecătorei Ploiești — Secția civilă, în Dosarul nr. 18.115/301/2020/A1 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 4.082/327/2020 al Judecătorei Tulcea — Secția civilă și penală și în Dosarul nr. 7.298/320/2020/a1 al Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă; de Banca Transilvania — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 11.340/281/2020 al Judecătorei Ploiești — Secția civilă și în Dosarul nr. 6.319/311/2020 al Judecătorei Slatina; de First Bank — S.A. din București și First Bank — S.A. — Sucursala Brașov în Dosarul nr. 12.135/197/2020 al Judecătorei Brașov; de Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 16.130/300/2020 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 12.143/197/2020 al Judecătorei Brașov — Secția civilă și în Dosarul nr. 858/1.748/2020 al Judecătorei Cornetu; de Banca Transilvania — S.A. — Sucursala Oradea în Dosarul nr. 11.290/271/2020 al Judecătorei Oradea — Secția civilă; de Raiffeisen Bank — S.A. din București în Dosarul nr. 1.915/308/2020 al Judecătorei Sighișoara — civil și în Dosarul nr. 13.925/300/2020 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă; de Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam în dosarele nr. 17.296/301/2020 și nr. 14.311/301/2020 ale Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă și de Credit Europe Bank România — S.A. din București în Dosarul nr. 13.824/211/2020 al Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași autoare în aceleași dosare ale aceluiași instanțe și constată că dispozițiile art. 4 alin. (1¹)-(1³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3¹), ale art. 7 alin. (4) și (5¹) și ale art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Ploiești — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, Judecătorei Tulcea — Secția civilă și penală, Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă, Judecătorei Ploiești — Secția civilă, Judecătorei Brașov, Judecătorei Slatina, Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, Judecătorei Brașov — Secția civilă, Judecătorei Cornetu, Judecătorei Oradea — Secția civilă, Judecătorei Sighișoara — civil, Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă și Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

